

NOTAT

4. oktober 2022

2021-1120

Høringsnotat

Notat om de indkomne hørings svar vedrørende forslag til lov om ændring af lov om private fællesveje (Kabler m.v. til brug for elektroniske kommunikationsnet)

Transportministeriet hørte den 29. juni 2022 en række myndigheder og organisationer, jf. vedlagte høringsliste i bilag 1, over udkast til forslag til lov om ændring af lov om private fællesveje (Kabler m.v. til brug for elektroniske kommunikationsnet). Høringsfristen udløb den 17. august 2022.

1. Følgende myndigheder og organisationer har afgivet bemærkninger til lovforslaget: Aarhus Kommune, Antennesammenslutningen af 2012, Cerius og Radius (fællessvar), DI, DI Byggeri, DI Digital, Fiberalliancen, Forbrugerrådet Tænk, Forenede Danske Antenneanlæg, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Horsens Kommune, KL, Landinspektørforeningen, Parcelhusejernes Landsforening, Praktiserende Landinspektørers Forening og Teleindustrien og Dansk Erhverv (fællessvar).

2. Følgende myndigheder og organisationer har ikke haft bemærkninger til lovforslaget: DI Byggeri, Forbrugerrådet Tænk, Foreningen af Rådgivende Ingeniører og Praktiserende Landinspektørers Forening.

3. Følgende myndigheder og organisationer har ikke afgivet hørings svar til lovforslaget: Advokatsamfundet, AE – Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Atea A/S, Beredskabsstyrelsen, Bolignet A/S, Center for Beredskabskommunikation (CFB), Danish Cable Protection Committee DKCPC, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Byggeri, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Energi, Dansk Handicap Forbund, Dansk IT (DIT), Dansk Ledningsejerforum, Dansk Live, Dansk Metal, Dansk Net A/S, Dansk Vejforening, Danske Advokater, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Energinet, Fagligt Fælles Forbund (3F), Fibia, Forbrugerombudsmanden, IT-B Branchen, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, NRGi, Sammenslutning af Danske Småøer, SEAS-NVE,

SEGES, Stofa A/S, TDC Net A/S, Teknik, Telenor A/S og Telia Danmark A/S.

Bemærkninger til lovforslaget

I det følgende gengives hovedindholdet af de modtagne hørings-svar til det fremsatte lovforslag samt Transportministeriets be-mærkninger hertil.

Bemærkninger af generel politisk karakter samt forslag og be-mærkninger, der ikke vedrører det fremsatte lovforslag, indgår ikke i notatet.

Transportministeriet kan for en fuldstændig gennemgang af samt-lige indsendte synspunkter henvise til høringssvarene, som er sendt til Folketingets Transportudvalg.

1. Generelle bemærkninger

Teleindustrien og Dansk Erhverv (fælles høringssvar) bemærker, at de er positive over for, at der med forslaget er lagt op til at tage et vigtigt skridt ved at give kommunalbestyrelser hjemmel til at ud-stede tilladelse til at placere ledninger langs private fællesveje på landet.

KL anser det for positivt, at regeringen i december 2021 har sat nye mål for udbredelsen af en tidssvarende digital infrastruktur og vil understøtte udbredelsen på landet med det nuværende lovforslag.

DI og DI Digital oplyser, at de grundlæggende er positivt stemte og ser forslaget som en forbedring af rammevilkårene for at udbrede den digitale infrastruktur i hele landet.

Forenede Danske Antenneanlæg oplyser, at de støtter intentionerne med lovforslaget.

Cerius og Radius bemærker, at de er ejere af el-distributionsnet, og dermed ikke omfattet af det fremsendte lovforslag, men de udfor-dringer der beskrives i lovforslagets bemærkninger, gør sig også gældende for etablering af el-net.

Transportministeriet skal hertil samlet bemærke, at baggrunden for lovforslaget er den politiske aftale af 21. december 2021 om "En markedsbaseret og teknologineutral telepolitik" indgået mel-

lem regeringen (Socialdemokratiet) og Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet.

Som et led i aftalen indgår et initiativ om, at der indføres bedre graveadgang på private fællesveje til etablering af bredbånd m.m.

Transportministeriet har noteret sig Cerius og Radius' bemærkninger om, at de oplever samme problematikker i forbindelse med etablering af el-nettet, og vil lade det indgå i Transportministeriets løbende vurdering af mulige ændringer af ministeriets lovgivning.

Antennesammenslutningen af 2012 bemærker generelt, at lovforslaget slet ikke forholder sig til, at fiberselskaberne markedsfører sig på et urigtigt, faktisk grundlag. Man påstår, at fiberforbindelser er andre forbindelser som f.eks. coaxforbindelser overlegne. På denne måde har fiberselskaberne skabt en urigtig hype om deres aktiviteter, som der slet ikke er sagligt belæg for. Deres markedsføring er faktisk forkert. Kendsgerningen er, at coax kan levere lige så hurtige og hurtigere forbindelser end fiber. Kendsgerningen er også, at videreførelse af eksisterende coaxanlæg, ofte efter en teknisk opgradering, hvor der også bruges fiber, kan gennemføres til forbrugerpriser, der er meget lavere end fiberselskabernes priser, selv om tilslutning til fiber markedsføres som gratis, hvilket også er faktisk forkert.

Antennesammenslutningen af 2012 bemærker, at foreningen har helt friske eksempler på, at fiberselskaber på faktisk urigtigt grundlag både vedrørende teknik og økonomi får uvidende forbrugere til at skrotte velfungerende coaxanlæg til fordel for dyrere fiberforbindelser, der angives at være gratis.

Transportministeriet skal hertil samlet bemærke, at der med lovforslaget foreslås tilføjet en hjemmel i lov om private fællesveje, som skal give kommunerne hjemmel til at tillade placering af fiberkabler mv. i private fællesveje på landet. Baggrunden for lovforslaget er den politiske aftale af 21. december 2021 om "En markedsbaseret og teknologineutral telepolitik" indgået mellem regeringen (Socialdemokratiet) og Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet.

Som et led i aftalen indgår et initiativ om, at der indføres bedre graveadgang på private fællesveje til etablering af bredbånd m.m.

Vedrørende påstandene om fiberselskabernes markedsføring har Transportministeriet ikke mulighed for at vurdere disse.

2. Ekspropriation

Antennesammenslutningen af 2012 bemærker, at det er foreningens opfattelse, at forslaget indebærer ekspropriation af private rettigheder, og at der ikke er sådanne hensyn til almenvellet, at ekspropriation kan gennemføres, jf. Grundlovens § 73. Det er en væsentlig lovteknisk mangel, at forslaget slet ikke forholder sig til denne ekspropriationssituation. Forslaget er derfor så mangelfuldt, at det bør trækkes tilbage.

Herudover bemærkes det, at lovforslaget vil derfor på et urigtigt faktisk grundlag både vedr. teknik og priser give fiberselskaberne en konkurrencemæssig fordel ved ekspropriation af private rettigheder, som ikke har nogen begrundelse i hensynet til almenvellet. Forslaget er hermed også i skarp modstrid med mange års politik om markedsbaseret udrulning af digital infrastruktur.

Transportministeriet skal hertil samlet bemærke, at det er ministeriets vurdering, at der ikke er tale om et ekspropriativt indgreb.

Den grundlovssikrede beskyttelse af ejendomsretten fremgår af grundlovens § 73, stk. 1, hvorefter ingen kan tilpligtes at afstå sin ejendom, uden hvor almenvellet kræver det. Det kan kun ske ifølge lov og mod fuldstændig erstatning.

Forslaget til ny § 24 a flugter med en række andre bestemmelser i privatvejsloven, som alle har elementer af indgreb i den private ejendomsret, men som betegnes som ”erstatningsfri regulering af ejendomsretten”.

Det, der taler for at betegne det som erstatningsfri regulering af ejendomsretten, er følgende forhold:

- *Private fællesveje på landet, der er taget i brug, må ikke nedlægges helt eller delvist uden kommunalbestyrelsens tilladelse. Det betyder bl.a., at vejarealets ejer ikke uden videre kan inddrage vejens areal i sin markdrift eller lignende.*

- *Så længe arealet anvendes som privat fællesvej, vil det efter fast taksationspraksis have en værdi af 0 kr./m².*
- *Etablering af kablerne og tilsyn og reparation af kablerne sker med vilkår om, at ledningsejeren skal erstatte enhver skade, der dermed forårsages på vejen og dens omgivelser. Der er således ikke udsigt til, at vejejerer eller de vedligeholdelsespligtige grundejere lider et økonomisk tab. Vejen skal principielt have samme stand og funktionalitet efter endt ledningsarbejde som før.*
- *Kommunen har ved hjemlen til at fastsætte andre saglige og relevante vilkår for tilladelsen mulighed for at afbøde en række af generne i forbindelse med ledningsarbejderne på vejen.*

3. Frister

Teleindustrien og Dansk Erhverv bemærker bl.a., at fristen for ejere af private fællesveje til at reagere på en ledningsejers graveanmodning bør mindskes, således at udrulningstiden i landzonerne nærmer sig udrulningstiden i byer og bymæssige områder. Konkret foreslås der indsat en frist for, hvornår ejere af private fællesvej senest skal reagere på en ledningsejers graveanmodning i henhold til privatvejsloven. Samtidig bør manglende reaktion anses som om, at der ikke kan opnås enighed mellem parterne i henhold til forslaget § 24 a, stk. 1. Der foreslås en frist på to uger.

Fiberalliancen bemærker bl.a., at det ikke fremgår konkret, hvornår ledningsejeren kan anmode kommunalbestyrelsen om at gå ind i sagen.

I bemærkningerne til lovforslagets § 1 anføres det, at det teoretiske og praktiske udgangspunkt er, at kommunalbestyrelsen og dermed forslaget til ny § 24 a, stk. 1, først kommer i spil, når en af aftalparterne, formentlig oftest ledningsejeren, retter henvendelse til kommunen og forelægger den sammenbrudte forhandlingssituation.

Fiberalliancen mener, at der i bestemmelsen bør fastsættes en tidsfrist for de privatretlige forhandlinger mellem ledningsejer og vejearealets ejer, og at tidsfristen bør ligge på niveau med den typiske tidsfrist for kommunernes behandling af graveanmodninger for private fællesveje i byer og bymæssige områder, nemlig omkring 2 uger.

Transportministeriet skal hertil først og fremmest bemærke, at lov om private fællesveje ikke indeholder lovfastsatte frister for

vejmyndighedernes behandling af gravetilladelser i byer eller bymæssige områder.

I ministeriets høringsforslag blev der lagt op til, at såfremt der ikke kunne opnås enighed med vejarealets ejer om vilkårene for placering af kabler til brug for elektroniske kommunikationsnet i det areal, der er taget i brug for en privat fællesvej eller privat fællesvej, kunne ledningsejeren ansøge kommunalbestyrelsen om at meddele tilladelse. Høringsversionen havde dermed ikke indarbejdet frister i forhold til den situation, hvor en grundejer ikke reagerede på en henvendelse fra en ledningsejer.

Transportministeriet noterer sig, at gravelovens kapitel 2 om udnyttelse og etablering af infrastruktur indeholder en række næsten enslydende bestemmelser, herunder § 9 f, stk. 2, § 9 h, stk. 2, og § 9 j, stk. 2, hvorefter en anmodning, der ikke er rimelig, kan afvises. Afvisning skal ske skriftligt og meddeles ansøgeren snarest muligt og senest 2 måneder efter datoen for modtagelsen af anmodningen.

I en række situationer vil den foreslåede bestemmelse § 24 a, stk. 1, i privatvejsloven skulle kombineres med bestemmelsen i gravelovens § 9 j, stk. 2, for at sikre, at kabler m.v. til brug for elektroniske kommunikationsnet kan føres ad en privat fællesvej frem til nærliggende ejendomme.

Dette taler med stor vægt for, at forslaget til ny bestemmelse i privatvejsloven lægger sig tæt op ad gravelovens tilsvarende bestemmelser.

Transportministeriet har på denne baggrund indsat et nyt stk. 2 i forslaget til § 24 a, hvor det foreslås, at en ansøgning tidligst kan fremsendes til vejmyndigheden, når det kan sandsynliggøres, at der ikke er enighed og heller ikke udsigt til enighed, eller når arealejeren ikke har besvaret ledningsejerens anmodning senest 2 måneder efter modtagelsen af anmodningen.

Lovforslaget vil derfor også indebære, at en operatør såfremt denne ikke har hørt noget senest 2 måneder efter anmodning herom, kan sende en ansøgning til vejmyndigheden i stedet for. Dermed sikres det også, at eventuel passivitet fra en grundejer ikke er ensbetydende med, at operatøren ikke vil kunne gå til vejmyndigheden.

Det bemærkes for en god ordens skyld, at skulle en grundejer omgående afvise en anmodning fra en ledningsejer på sådan vis, at

der ikke kan forventes opnået enighed, da kan ledningsejeren omgående anmode vejmyndigheden om en tilladelse. I den situation vil ledningsejeren ikke skulle afvente 2 måneder før en ansøgning kan sendes til vejmyndigheden. Det afgørende er, at ledningsejeren på almindelig privatretligt grundlag har forsøgt at indgå en aftale med vejejeren.

4. Dokumentation forhandling

Aarhus Kommune og Horsens Kommune spørger ind til, hvordan det forventes, at kommunen kan sikre sig, at ledningsejer og vejejer har forsøgt at nå til enighed/haft en kommunikation inden en gravansøgning fremsendes for elektroniske kommunikationsnet?

Transportministeriet skal hertil bemærke, at konstateringen af, eller dokumentationen for, at der har været en forudgående dialog, og at der ikke har kunnet opnås enighed mellem arealejeren og ledningsejeren, ikke er nærmere beskrevet i bemærkningerne til lovforslaget.

Efter Transportministeriets vurdering bør ledningsejeren skriftligt kunne dokumentere, at der ikke har været muligt at opnå enighed. Det kan være ved fremlæggelse af skriftlig henvendelse, der er afslået, ved fremlæggelse af mailkorrespondance m.v. Det vil derfor også være et individuelt skøn i den enkelte sag.

Som omtalt oven for under pkt. 3 er der indarbejdet et nyt stk. 2 i lovforslagets § 24 a, stk. 2, som indebærer, at en operatør såfremt denne ikke har hørt noget senest 2 måneder efter anmodning herom, kan sende en ansøgning til vejmyndigheden i stedet for. Dermed sikres det også, at eventuel passivitet fra en grundejer ikke er ensbetydende med, at operatøren ikke vil kunne gå til vejmyndigheden.

5. Gebyr

Teleindustrien og Dansk Erhverv bemærker bl.a., at der lægges op til en ændring af bekendtgørelsen om betaling af gebyrer efter lov om private fællesveje, som vil betyde, at kommunerne kan kræve et gebyr for behandlingen af en anmodning om gravetilladelse i private fælles på landet. Hertil bemærkes det, at gebyrbetaling hverken er i tråd med kommunernes sagsbehandling af graveanmodninger for private fællesveje i byer og bymæssige områder, hvor kommunerne ikke har mulighed for at opkræve et gebyr, eller den telepolitiske aftale fra december 2021.

Teleindustrien og Dansk Erhverv foreslår, at gebyrbetalingen fjernes, eller at der subsidiært fastsættes en grænse på 1.000 kr.

Fiberalliancen bemærker bl.a., at de ikke støtter indførelsen af et gebyr for behandling af ansøgninger om graveadgang på private fællesveje i landzoner - ligesom der heller ikke opkræves gebyr for ansøgninger om placering af ledninger m.m. i private fællesveje i byer og bymæssige områder eller andre vejtyper.

Der bør således ikke være forskel på, om en ansøgning om graveadgang sker i et byområde eller i et landdistrikt.

Borgere og virksomheder bosat ved private fællesveje i landzoner hører i forvejen blandt de allerdyreste adresser at dække med fibernet som følge af en ofte meget spredt bebyggelse og lange grave- og ledningsafstande. Indførelse af et gebyr for behandling af ansøgning om graveadgang vil gøre det endnu dyrere for fibernetselskaberne at udrulle fibernet i landdistrikterne – hvad enten der er tale om et gebyr efter tidsforbrug eller et fast gebyr.

Adgang til fibernet som en samfundskritisk infrastruktur har som sagt en afgørende betydning for den fremtidige bosætning og erhvervsaktivitet i landdistrikterne – og har dermed også en positiv betydning for kommunernes fremtidige skattegrundlag og indtægter. Det er derfor også i kommunernes egen interesse at få udbygget fibernet til alle borgere og virksomheder – ikke mindst borgere som er bosat på private fællesveje i landzoner.

Fiberalliancen foreslår på den baggrund, at muligheden for gebyrfinansiering udgår, subsidiært at der indføres et loft for opkrævning af et mindre, fast gebyr på i størrelsesorden 1.000 kr.

Transportministeriet skal hertil bemærke, at lovforslaget vil medføre nye administrative byrder for kommunerne, som Transportministeriet foreslår, at kommunerne får hjemmel til at kompensere ved at opkræve et gebyr, som dækker de dokumenterede administrative udgifter i forbindelse med behandlingen af en ansøgning efter privatvejslovens § 24 a.

I modsætning til reglerne for ledninger i private fællesveje i byerne vil der ikke være et krav om, at der skal indhentes en tilladelse fra kommunen. Derimod lægges der med forslaget op til, at operatørerne kan anmode herom i de tilfælde, hvor det ikke er muligt på privatretligt grundlag at opnå en aftale med grundejerne.

KL bemærker, at som ministeriet angiver, vil lovforslaget dog medføre nye administrative opgaver for kommunerne. I og med at kommunerne ville skulle tage stilling nye ansøgninger, vil der være tale om nye, ressourcekrævende opgaver. På den baggrund forventer KL, at opgaven i kommunerne kompenseres. Som også ministeriet foreslår i bemærkningerne til lovforslaget, forventer KL en ny hjemmel til kommunerne til at opkræve gebyr fra ansøger, som kan dække omkostningerne ved behandlingen af en ansøgning. Horsens Kommune spørger ind til, om gebyret bliver en fast pris eller skal det afregnes efter de administrative omkostninger (ud fra time forbrug)?

Transportministeriet skal hertil bemærke, at der på samme tid som høringen over lovforslaget blev sendt et udkast til ændring af bekendtgørelse om betaling af gebyrer efter lov om private fællesveje, hvor der gives kommunalbestyrelserne hjemmel til at opkræve et gebyr, som dækker de dokumenterede administrative udgifter i forbindelse med behandlingen af en ansøgning efter privatvejslovens § 24 a.

Det har ikke ændret sig efter den offentlige høring.

6. Tvister og klager

Teleindustrien og Dansk Erhverv bemærker, at det følger af privatvejlovens § 87 a, stk. 1, at tvister mellem en vejmyndighed og et forsyningsselskab om ledninger i og over vejareal, jf. §§ 67-69 og § 70, stk. 1, afgøres af transportministeren. Desuden regulerer § 87 a, stk. 3, klagefristen for indbringelse af vejmyndighedens afgørelse, og § 87 a, stk. 4, regulerer indbringelsens opsættende virkning. Tilsvarende gælder for offentlige veje, jf. vejlovens § 133.

Teleindustrien og Dansk Erhverv skal opfordre til, at der indsættes en tilsvarende paragraf for tvister om ledninger, jf. privatvejslovens § 24 a, i private fællesveje i landzone.

Transportministeriet skal hertil bemærke, at Transportministeriet ikke finder grundlag for at imødekomme dette ønske. Transportministeriet finder, at ledningsejernes interesser kan varetagges på betryggende vis ved adgangen i privatvejslovens § 87, stk. 2, til at indbringe en klage for Vejdirektoratet, som herefter foretager en retlig prøvelse af kommunens afgørelse.

Horsens Kommune spørger, om en vejejer eller ledningsejer kan klage over kommunens tilladelse og dermed udsætte arbejderne?

Transportministeriet skal hertil bemærke, at kommunalbestyrelsens afgørelser, herunder afslag på ansøgningen, kan indbringes for Vejdirektoratet som klagemyndighed, jf. privatvejslovens § 87, stk. 2, jf. § 6, stk. 1, nr. 2, i bekendtgørelsen om Vejdirektoratets opgaver og beføjelser.

Det indebærer bl.a., at klager kan anmode Vejdirektoratet om at tillægge klagen opsættende virkning, jf. privatvejslovens § 87, stk. 7, på gravearbejderne.

6. § 24 a, stk. 1

Teleindustrien og Dansk Erhverv bemærker bl.a., at det fremgår af lovforslaget, at ledningsejeren kan ansøge kommunalbestyrelsen om at meddele tilladelse til, at kabler og eventuelt tilbehør placeres i "færdselsarealet".

Hertil gøres der opmærksom på, at kabler til brug for elektroniske kommunikationsnet oftest nedlægges i vejrabatten, ikke færdselsarealet, for så vidt angår private fællesveje i landzone. Der opfordres til, at der anvendes en mere overordnet terminologi, hvor "i færdselsarealet" erstattes med "i den private fællesvej".

Transportministeriet skal hertil bemærke, at ministeriet er enig i, at begrebet "færdselsareal" kan give anledning til usikkerhed med hensyn til, hvilket areal der henvises til.

Ministeriet har ændret ordlyden i bestemmelsen så "i færdselsarealet" udgår og erstattes med "i den private fællesvej eller private fællessti".

Herudover bemærker Teleindustrien og Dansk Erhverv bl.a. også, at det fremgår af lovforslaget, at ledningsejeren kan ansøge kommunalbestyrelsen om at meddele tilladelse til, at kabler og eventuelt tilbehør placeres i færdselsarealet "til forsyning af ejendomme med vejret til vejen eller stien".

Teleindustrien og Dansk Erhverv gør opmærksom på, at der kan være tilfælde, hvor det er hensigtsmæssigt at forsyne andre ejendomme igennem private fællesveje i landzone, som ikke har vejret. Der kan således være nærliggende ejendomme, som ikke har vejret til den ene private fællesvej, men vejret til den anden private fællesvej eller vejadgang via en offentlig vej. I disse tilfælde kan det være mere hensigtsmæssigt at forsyne ejendommen igennem den ene private fællesvej sammenlignet med den anden private fællesvej eller sammenlignet med den offentlige vej.

Derved vil ledningsejerens etablerings- og vedligeholdelsesomkostninger blive mindre, og man vil kunne reducere antallet af private fællesveje, der skal arbejdes i. Det vil mindske den gene ejendommene kan opleve i forbindelse med etableringen.

Teleindustrien og Dansk Erhverv opfordrer til, at der efter ”til forsyning af ejendomme med vejret til vejen eller stien” tilføjes ”eller til forsyning af tilgrænsende eller nærliggende ejendomme uden vejret til vejen eller stien”.

Transportministeriet skal hertil bemærke, at forslaget i høringsversionen var møntet på at følge systematikken i privatvejsloven, hvis bestemmelser om private fællesveje på landet som udgangspunkt indebærer, at vejmyndigheden skal varetage de vejberettigede ejeres tarv, når den træffer afgørelser.

Transportministeriet kan dog konstatere, at i henhold til gravelovens § 9 j, stk. 2, skal ejere af private ejendomme imødekomme enhver rimelig anmodning fra udbydere af offentlige højhastighedsnet til elektronisk kommunikation om adgang til etablering af deres net frem til en bygnings adgangspunkt. En anmodning skal indgives skriftligt og angive, hvilken privat ejendom der anmodes om adgang til.

Gravelovens bestemmelser bygger således ikke på, at udbyderen eller den i hvis interesse kablet til elektronisk kommunikation skal etableres, har en særlig privatretlig ret til at råde over arealejers ejendom.

Louforslaget bygger på den politiske aftale af 21. december 2021 om ”En markedsbaseret og teknologineutral telepolitik” indgået mellem regeringen (Socialdemokratiet) og Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet. Som et led i aftalen indgår et initiativ om, at der indføres bedre graveadgang på private fællesveje til etablering af bredbånd m.m.

Transportministeriet har derfor på baggrund af de modtagne høringsvar ændret bestemmelsens ordlyd så ”med vejret” udgår af forslaget til ny § 24 a, stk. 1, i privatvejsloven.

Transportministeriet har i den forbindelse lagt vægt på, at den tidligere ordlyd kunne resultere i unødigt besværlige situationer, hvor ledningsejer på trods af en lettere adgang, ville være nødt til at omlægge anderledes for at sikre, at ledningen lægges, hvor

ejendommen har en vejret. Det vurderes ikke hensigtsmæssigt eller i overensstemmelse med det politiske ønske om at lette udbredelsen på landet.

Fiberalliancen bemærker bl.a., at det fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslaget, at kommunalbestyrelsen ikke er forpligtet til at træffe bestemmelse efter den foreslåede § 24 a, og at kommunalbestyrelsens afgørelse af en ansøgningssag vil kunne være at henvise parterne, herunder modtageren af den ønskede infrastruktur, til at genoptage forhandlingerne, hvor dette efter kommunalbestyrelsens vurdering vil være mest hensigtsmæssigt.

Fiberalliancen finder det ikke hensigtsmæssigt hvis kommunalbestyrelsens afgørelse alene kan bestå i at henvise en ansøgningssag til fornyede forhandlinger mellem ledningsejer og lodsejer, da der hermed er risiko for en længerevarende sagsproces som kan fordyre udbygningen af fibernet. I sidste ende kan det føre til, at fiberoperatøren er nødt til at indstille et anlægsprojekt til skade for lokalsamfundet.

Transportministeriet skal hertil bemærke, at som reglerne er i dag i lov om private fællesveje har vejmyndighederne ikke hjemmel til at bestemme, at der må placeres ledninger i private fællesveje på landet.

Lovforslaget beror på den politiske aftale af 21. december 2021 om "En markedsbaseret og teknologineutral telepolitik" indgået mellem regeringen (Socialdemokratiet) og Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet.

Som et led i aftalen indgår et initiativ om, at der indføres bedre graveadgang på private fællesveje til etablering af bredbånd m.m.

Det foreslås derfor, at kan der ikke opnås enighed med vejarealets ejer om vilkårene for placering af kabler til brug for elektroniske kommunikationsnet kan ledningsejeren ansøge kommunalbestyrelsen om at meddele tilladelse. Det samme gør sig gældende, hvis en arealejer ikke har besvaret ledningsejerens anmodning senest 2 måneder efter modtagelsen af anmodningen.

Lovforslaget skal afspejle, at det fortsat som udgangspunkt bør være et privatretligt mellemværende mellem ledningsejer og

grundejer, men der kan være situationer, hvor det vurderes hensigtsmæssigt, at ledningsejeren kan indhente en tilladelse ved vejmyndigheden.

Aarhus Kommune bemærker, at det kan være problematisk at det ikke er alle ansøgninger for elektroniske kommunikationsnet, der på en privat fællesvej i landzone, har en gravetilladelse (nogle af tilladelserne gives sandsynligvis direkte mellem ledningsejer og vejejer). Herved kan Vejmyndigheden miste overblikket over gravearbejder i en privat fællesvej i landzone – her tænkes blandt andet på koordinering og klager.

Transportministeriet skal hertil bemærke, at i henhold til de gældende regler i privatvejsloven for private fællesveje på landet hverken skal eller kan vejmyndigheden behandle graveansøgninger m.m. i forbindelse ledninger etableret i og på private fællesveje på landet.

Dette til trods skal ledningerne som udgangspunkt registreres i Ledningsejerregistret, jf. lov om registrering af ledningsejere og udlevering af ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret (LER-loven) § 2, stk. 1.

Den, der påtænker at udføre et gravearbejde i en privat fællesvej på landet, vil herefter, jf. LER-lovens § 7, stk. 1 og 2, skulle forespørge i Ledningsejerregistret, inden gravearbejdet påbegyndes, medmindre der graves på egen ejendom. Hermed er der taget forholdsregler, der skulle reducere graveskader.

Herudover spørger Aarhus Kommune, om der vil stadig skulle foretages partshøring af vejejeren, inden en eventuel gravetilladelse kan gives – ligesom hvis det var en privat fællesvej i Byområde?

Transportministeriet skal hertil bemærke, at behandlingen af en anmodning vil være omfattet af forvaltningslovens regler, da der vil være tale om en forvaltningsretlig afgørelse. Forvaltningslovens § 19 om partshøring vil derfor også skulle overholdes i forbindelse med behandlingen af en anmodning.

Horsens Kommune ønsker at vide, hvordan kommunerne skal håndtere at være vejmyndighed for bestemt type ledninger og ikke for vejen?

Transportministeriet skal hertil bemærke, at i henhold til privatvejslovens § 1, stk. 2, varetages de offentlige hensyn af kommunalbestyrelsen, der er forvaltningsmyndighed (vejmyndighed) for de private fællesveje og private fællesstier.

Kommunalbestyrelsen er således vejmyndighed for de private fællesveje i kommunen.

I de særlige bemærkninger til privatvejslovens formålsbestemmelse § 1 er det pointeret, at private fællesveje er arealer, som ejerne af andre ejendomme end den vejen ligger på, har fået ret til at benytte som færdselsareal. Retten er som udgangspunkt af privatretlig karakter, idet retten til at benytte de pågældende veje hviler på et særligt grundlag, typisk en aftale, der kan være sikret ved tinglyst servitut. Private fællesveje kan som udgangspunkt lovligt benyttes af andre end de vejberettigede, og vejene indgår således i vidt omfang sammen med de offentlige veje i det almindelige vejnet. Vejene er derfor undergivet en offentligretlig regulering gennem reglerne i privatvejsloven.

Respekten for, at de private fællesveje principielt er privat ejendom, indebærer, at vejmyndigheden skal have en sikker hjemmel for at kunne regulere et bestemt spørgsmål i relation til de private fællesveje.

Formålet med lovforslaget er netop at indsætte en hjemmel for kommunen til at træffe afgørelser om etablering m.m. af kabler til brug for elektroniske kommunikationsnet i og på private fællesveje og private fællesstier på landet.

Herudover bemærker Horsens Kommune, at ifølge bestemmelsen "...kan ledningsejeren ansøge kommunalbestyrelsen om at meddele tilladelse". Betyder det, at de ikke behøver at ansøge om en tilladelse, hvis der opnås enighed med vejejere? Hvordan skal vejmyndigheden behandle en klage sag, hvis den ikke er ansøgt?

Transportministeriet skal hertil bemærke, at den foreslåede bestemmelse er tiltænkt som en undtagelse. Forstået sådan, at hvis arealejeren og ledningsejeren er enige om vilkårene for placering af kabler til brug for elektroniske kommunikationsnet i og på private fællesveje og private fællesstier på landet, foreligger en privatretlig aftale, som kommunen som vejmyndighed ikke kan eller skal forholde sig til.

Horsens Kommune spørger ind til, om vejmyndigheden skal dokumentere, hvorvidt en vej er en privat fællesvej, hvis en vejejer nægter det?

Transportministeriet skal hertil bemærke, at denne situation ikke adskiller sig fra andre situationer, hvor vejmyndigheden anmodes om at tage stilling til en klage, ansøgning eller anmodning vedrørende en vej.

Det er en forudsætning for, at kommunen kan administrere vejen efter privatvejslovens regler, at vejen er en privat fællesvej, jf. definitionen i privatvejslovens § 10, nr. 3.

Vejrettigheder til private fællesveje på landet er typisk opstået ved en privat aftale mellem ejerne af de berørte ejendomme. Men den kan også erhverves ved hævd, eller være tildelt af en myndighed efter bestemmelser i lovgivningen, f.eks. ved ekspropriation.

Dokumentation for vejret kan foreligge som en tinglyst servitut på den tjenende (vejejerens) ejendom, ved vejejerens anerkendelse af vejretten, eller være fastslået i en dom.

Om en grundejer har en sådan vejret, er et spørgsmål om fortolkning af skriftlige eller mundtlige aftaler og dermed som udgangspunkt et privatretligt anliggende mellem ejeren af den ejendom, vejen ligger på, og ejeren af den ejendom, der ønsker at bruge eller faktisk bruger vejen som adgangsvej til sin ejendom.

Hverken kommunen som vejmyndighed eller Vejdirektoratet kan efter privatvejsloven tage stilling hertil. Det kan i tilfælde af uenighed kun domstolene. Men kommunen kan efter omstændighederne administrere en vej efter privatvejslovens regler, indtil privatretlig uenighed er bilagt, eventuelt ved domstolene.

Denne undersøgelse vil typisk bestå i f.eks. en henvendelse til vejen ejer, undersøgelse af matrikelkort samt eventuelle forespørgsler til Geodatastyrelsen, undersøgelse af tilværelsen af tidligere afgørelser truffet af kommunen efter privatvejslovens regler, undersøgelser af om betingelserne i § 1 i vejrettighedsloven er opfyldt, forespørgsler til mulige vejberettigede med anmodning om, at disse redegør for grundlaget for deres antagelse om vejrettigheder. På baggrund af sin undersøgelse, må kommunen træffe afgørelse om, hvorvidt den mener, at den har tilstrækkeligt kvalificerede grunde til at administrere vejen efter privatvejslovens regler, indtil spørgsmålet om vejrettigheder er afklaret mellem parterne, eventuelt ved en dom.

Horsens Kommune ønsker at vide, hvad elektroniske kommunikationsnet præcis dækker over?

Transportministeriet skal hertil bemærke, at ministeriet er enig i, at det ikke har fremgået tydeligt nok i bemærkningerne til lovforslaget.

Begrebet ”elektroniske kommunikationsnet” er i telelovens § 2, stk. 4, defineret som ”Transmissionssystemer, uanset om de bygger på en permanent infrastruktur eller centraliseret administrationskapacitet, og, hvor det er relevant, koblings- og dirigeringsudstyr og andre ressourcer, herunder netelementer, der ikke er aktive, som gør det muligt at overføre signaler ved hjælp af trådforbindelse, radiobølger, lyslederteknik eller andre elektromagnetiske midler, herunder satellitnet, jordbaserede fastnet (kredsløbs- og pakkekoblede, herunder i internettet) og mobilnet, elkabelsystemer, i det omfang de anvendes til transmission af signaler, net, som anvendes til radio- og tv”.

Lovforslaget anvender samme definition, hvilket for at tydeliggøre det er tilføjet i de specielle bemærkninger til lovforslagets § 24 a.

Hosens Kommune bemærker, at det ifølge punkt 2.3 fremgår, at kommunen ikke er forpligtet til at træffe bestemmelse efter den foreslåede § 24 a - skal det dermed forstås at paragraffen ikke er en "skal" paragraf men alene en "kan" paragraf. Således at kommunen godt kan afvise at træffe afgørelse i en ansøgning?

Transportministeriet skal hertil bemærke, at det er korrekt, at bestemmelsen er en ”kan-regel”, altså en fakultativ bestemmelse. I og med at kommunen kan træffe afgørelse, vil en afvisning af en anmodning også være en afgørelse. Kommunen kan således ikke afslå at træffe afgørelse.

Kommunen kan heller ikke generelt afvise at give tilladelser. Det ville være i strid med det forvaltningsretlige princip om forbud imod at sætte skøn under regel. Kommunen ville derimod kunne opstille en række saglige kriterier for, hvad der skal være opfyldt, før kommunen vil realitetsbehandle en anmodning.

7. § 24 a, stk. 3 (nu stk. 4)

Parcelhusejernes Landsforening bemærker, at for at modvirke usikkerhed omkring erstatning og retablering, foreslås det, at man i lighed med den henvisning til lov om offentlige veje, der er foretaget i § 24 a, stk. 3, indsætter tilsvarende henvisning til de relevante bestemmelser i ”byreglerne” i Lov om private fællesveje.

Transportministeriet skal hertil bemærke, at det ikke vurderes at være nødvendigt at henvise til privatvejslovens § 67, der er en henvisningsregel vedrørende gravearbejder i privat fællesveje i byer og bymæssige områder, som henviser til vejlovens §§ 73-76. Som det fremgår af § 24 a, stk. 4 i den reviderede forslag, henvises der til vejlovens §§ 74-76, for så vidt angår bl.a. pligten til at undersøge koordinationsmulighederne, inden anmodning af gravetilladelse rettes til kommunen, og om kommunens mulighed for at fastsætte saglige vilkår for sin gravetilladelse.

Problematikken omkring erstatning for skader i forbindelse med gravearbejder og arbejder på kabler og tekniskabe m.m. er håndteret i det reviderede forslag til § 24 a, stk. 5.

8. § 24 a, stk. 4 (nu stk. 5)

Teleindustrien og Dansk Erhverv bemærker, at det fremgår af lovforslaget, at tilladelse meddelt af kommunalbestyrelsen bl.a. skal betinges af, at ledningsejeren yder vedkommende grundejere "erstatning for eventuel skade ved anbringelse eller tilstedeværelse samt ved eftersyn og istandsættelse af de omhandlede kabler og eventuelt tilbehør".

Teleindustrien og Dansk Erhverv gør opmærksom på, at bestemmelsen kan misforstås, hvis den læses således, at ledningsejeren skal yde vedkommende grundejere erstatning for selve tilstedeværelsen af de omhandlede kabler og eventuelt tilbehør, og altså ikke kun erstatning for eventuelle skader, der kan opstå under tilstedeværelsen.

Teleindustrien og Dansk Erhverv forstår bestemmelsen således, at ledningsejeren skal yde vedkommende grundejere erstatning for eventuelle skader, der måtte opstå under tilstedeværelsen. Det er sådan den tilsvarende bestemmelse for private fællesveje i byer og bymæssige områder i privatvejslovens § 68, stk. 2, nr. 1, er blevet administreret hos kommunerne.

Teleindustrien og Dansk Erhverv opfordrer til, at det i lovbemærkningerne eller høringsnotatet præciseres, at en tilladelse meddelt af kommunalbestyrelsen skal betinges af, at ledningsejeren skal yde vedkommende grundejere erstatning for eventuelle skader, der måtte opstå under tilstedeværelsen.

Fiberalliancen bemærker, at i § 24 a, stk. 4, fremgår det, at en tilladelse efter stk. 1 skal betinges af, at ledningsejeren yder vedkom-

mende grundejere erstatning for eventuel skade ved anbringelse eller tilstedeværelse samt ved eftersyn og istandsættelse af de omhandlede kabler og eventuelt tilbehør, reablerer vejareal og arbejdsareal efter end arbejde og skriftligt underretter kommunen om, at reableringsarbejderne er gennemført. Hvis der er tale om erstatning for anbringelse af anlægget i vejarealet vil det betyde fravigelse af gæsteprincippet. Det bør derfor præciseres, at der alene er erstatning for strukturskader eller ødelagte afgrøder, som erstattes efter "Landsaftale for el- og fiberanlæg på landbrugsjord".

Transportministeriet skal hertil bemærke, at affattelsen af de erstatningsudløsende handlinger svarer til formuleringen i privatslovens § 68, stk. 2, nr. 1. Der er således ikke tilsigtet forskelle mellem de to bestemmelser.

Selve erstatningsspørgsmålet og dermed også hvilke handlinger, der er erstatningsudløsende, behandles efter dansk rets almindelige erstatningsregler om erstatning uden for kontrakt (culpareglen). I tilfælde af uenighed mellem ledningsejeren og grundejeren må sagen afgøres ved domstolene.

Horsens Kommune spørger, om kommunen skal fastlægge en erstatningsstørrelse eller hvordan det håndteres?

Transportministeriet skal hertil samlet bemærke, at vejmyndigheden ikke skal tage stilling til erstatningsposter og erstatningens størrelse. Vejmyndigheden skal alene fastsætte vilkår for tilladelsen om, at ledningsejeren skal erstatte de tab, denne forårsager ved anbringelse eller tilsyn med sine ledninger.

Erstatningsspørgsmålet i øvrigt håndteres efter dansk rets almindelige erstatningsregler uden for kontrakt. Det betyder, at en uenighed mellem en grundejer, der mener at have lidt en skade/økonomisk tab som følge af grave- og ledningsarbejder, udført af ledningsejeren eller dennes selvstændige entreprenør må afgøres ved domstolene.

Horsens Kommune spørger om vejmyndigheden også får en tilsynspligt i forbindelse med reetableringen?

Transportministeriet skal hertil bemærke, at i og med at kommunen kan give tilladelse og kommunen i så fald bl.a. skal fastsætte vilkår om at vejarealet og eventuelt arbejdsareal skal reableres efter endt gravearbejde, har kommunen en tilsynspligt.

Denne tilsynspligt adskiller sig principielt ikke fra kommunens pligt til at føre tilsyn med, at påbudte vedligeholdelsesarbejder, vintervedligeholdelsesarbejder m.m. på private fællesveje lever op til kommunens bestemmelse, herunder er afmærket i overensstemmelse med kommunens forskrifter.

9. § 24 a, stk. 5 (nu stk. 6)

Aarhus Kommune bemærker, at det umiddelbart ikke fremgår af stk. 5, at der skal foreligge en gravetilladelse, hvis der skal ske renovering eller andet af eksisterende elektronisk kommunikationsnet – gælder der de samme regler som i §24 a, stk. 1?

Transportministeriet skal hertil bemærke, at det er korrekt. Der er ikke krav om, at ledningsejeren skal ansøge om tilladelse til gravearbejder i den private fællesvej eller have vejejerens tilladelse, inden reparations- eller renoveringsarbejder på ledninger i eller på den private fællesvej påbegyndes.

Forslaget til ny § 24 a, stk. 5, 2. pkt. indeholder alene en bestemmelse om, har ledningsejeren skal varsle vejejeren med mindst 3 uger, før ordinære eftersyns- og vedligeholdelsesarbejder på eksisterende ledninger i vejen anbragt efter § 24 a, stk. 1, iværksættes.

Herudover spørger Aarhus Kommune ind til, at hvis vejmyndigheden skal give en gravetilladelse, skal vejmyndigheden da vente 3 uger med at give tilladelsen, og hvordan kan vejmyndigheden sikre sig at vejejeren er blevet varslet min. 3 uger før af ledningsejeren?

Transportministeriet skal hertil bemærke, at forslaget til ny § 24 a, stk. 5, indeholder ikke en bestemmelse om, at vejmyndigheden skal vente 3 uger med at give tilladelse.

Forslaget indeholder heller ikke bestemmelser om, at vejmyndigheden skal sikre sig, at ledningsejeren med et varsel på mindst 3 uger meddeler vejejeren, hvor et ordinært ledningseftersyn eller -arbejde iværksættes.

Hvis ledningsejeren undlader at overholde varslets længde, og vejejeren kan godtgøre, at dette har medført et tab, vil der foreligge en erstatningssag, som må afgøres efter dansk rets almindelige erstatningsregler uden for kontrakt, og dermed af domstolene i tilfælde af uenighed mellem ledningsejer og skadelidte.

Endelig spørger Aarhus Kommune ind til, hvad hvis det er akutarbejde, hvor vejejeren ikke skal underrettes, skal vejmyndigheden

da underrettes med efterfølgende fremsendelse af en graveansøgning/graveanmeldelse?

Transportministeriet skal hertil bemærke, at vejmyndigheden ikke er pålagt pligter til at orientere eller godkende retablinger efter akutarbejder.

I tilfælde af manglende eller mangelfuld retabling vil der foreligge en erstatningssag mellem ledningsejeren og de skadelidte, som ved uenighed må afgøres ved domstolene.

Horsens Kommune spørger, om det er ledningsejer selv der skal varsle vejejer om en opgravning eller er det vejmyndigheden, ligesom det sker på private fællesveje i byzone hvor vejmyndigheden skal høre vejejere før en opgravningstilladelse?

Transportministeriet skal hertil samlet bemærke, at vejmyndigheden også skal meddele sin tilladelse efter den foreslåede § 24 a, stk. 1, til vejarealets ejer. I denne tilladelse forudsættes det, at graveperioden er fastsat, således at vejejeren og de vejberettigede kan indrette sig herefter.

Senere varslinger af vedligeholdelsesarbejder m.v. påhviler ledningsejeren og involverer således ikke vejmyndigheden.

10. § 24 b

Teleindustrien og Dansk Erhverv bemærker, at det følger af lovforslaget, at ledningsejeren har ret til at få tinglyst en ledningsdeklaration om anlæggets tilstedeværelse i eller på vejarealet eller stiaarealet uden arealejerens samtykke. Der gøres i den forbindelse opmærksom på, at en ledningsdeklaration vedrørende kabler til brug for elektroniske kommunikationsnet altid vil blive tinglyst servitutstiftende, for så vidt angår private fællesveje i landzone. Tinglysningslovens § 10, stk. 5 stiller følgende krav til, hvad et servituddokument skal angive:

”Et servituddokument skal altid angive den eller de påtaleberettigede, samt om servituttens er tidsbegrænset og i givet fald den periode, dokumentet skal være tinglyst. Perioden kan forlænges ved ny tinglysning. Desuden skal servituttens geografiske udstrækning angives, og det skal fremgå, hvilken eller hvilke ejendomme der er herskende i henhold til servituttens.”

For at undgå tvivl om, hvad ledningsejeren har ret til uden arealejerens samtykke, skal Teleindustrien og Dansk Erhverv opfordre til, at der til § 24 b, stk. 1 føjes, at ledningsejeren skal være påtaleberettiget, at servituttens skal være tidsubegrænset, og at ledningsejeren skal udarbejde tinglysningsridset (servituttens geografiske udstrækning) til brug for tinglysningen.

Landinspektørforeningen bemærker, at private fælles vejes geografiske placering er ikke statisk især ikke på landet. Private fællesveje på landet omlægges ofte blandt andet som følge af strukturændringer i landbruget og anden ændring i arealanvendelsen i det åbne land. Derfor bør lovforslaget strammes op i forhold til tinglysning af en ledningsdeklaration.

Landinspektørforeningen foreslår, at der i forbindelse med kommunens meddelelse om tilladelse til ledningsanlæggets placering i privat fællesvej skal stilles et egentligt krav til ledningsejer om, at ledningsejer skal tinglyse en ledningsdeklaration om anlæggets tilstedeværelse – og uændret som foreslået i lovudkastet ”uden arealejerens samtykke”.

Det vil sikre ledningernes tilstedeværelse og formelle ”synlighed” uanset arealets anvendelse over tid (privat fællesvej, landbrug, skov m.v.) – hvilket er i både ledningsejers interesse samt i ”arealejers” og ”tredje mands” interesse.

Forenede Danske Antenneanlæg bemærker, at foreningen vil opfordre til, at det genovervejes om det er proportionalt, at anlæg i sin helhed skal fjernes jfr. § 24 b, Stk. 2. Uanset at forslaget må antages at være i overensstemmelse med gæsteprincippet, jfr. bemærkningerne til bestemmelsen, så virker det hverken rimeligt eller hensigtsmæssigt, at ledninger i jorden skal opgraves.

Allerede fordi bestemmelsen alene omfatter kabler til brug for elektroniske kommunikationsnet, vil der være tale om bløde ledninger (evt. tynde trækrør), som efter vores vurdering ikke vil være generende efterfølgende. At udstyr over jorden bør nedtages, har foreningen ikke som sådan bemærkninger til.

Fiberalliancen bemærker, at i § 24 b, stk. 1, fremgår det, at ledningsejeren har ret til at få tinglyst en ledningsdeklaration om anlæggets tilstedeværelse i eller på vejarealet eller stiarealet uden arealejerens samtykke.

Fiberalliancen finder bestemmelsen hensigtsmæssig, idet en tinglysning af en ledningsdeklaration for anlæggets tilstedeværelse –

uden fravigelse af gæsteprincippet – giver en beskyttelse af infrastrukturen - i tillæg til Ledningsejerregistret (LER).

Den foreslåede bestemmelse skal også ses i lyset af gravelovens § 6, hvor det fremgår, at kabler til brug for elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, der nedlægges i privat ejendom, skal tinglyses med tilhørende tinglysningsrids på de berørte ejendomme.

Transportministeriet skal hertil bemærke, at Transportministeriet ikke finder anledning til at skrive bestemmelser i tinglysningsloven ind i privatvejsloven, da disse bestemmelser allerede er gældende – også for ledninger, der placeres i og på private fællesveje i byer og bymæssige område.

Transportministeriet har endvidere overvejet, hvorvidt bestemmelsen i forslaget § 24 b, stk. 1, bør fastholdes som en ret for ledningsejeren til at tinglyse sine ledninger, når gravelovens § 6 indeholder en pligt for ledningsejeren til at tinglyse samme ledninger.

Forskellen mellem de to bestemmelser er dog, at forslaget til § 24 b, stk. 1, tydeliggør, at tinglysningen kan ske uden arealejerens samtykke, og at ledningsejeren afholder udgifterne ved tinglysningen.

Idet Transportministeriet finder, at disse to forhold bør fremgå eksplicit af bestemmelsen i privatvejsloven, fastholdes forslaget til § 24 b, stk. 1, i omskrevet form, således at ledningsejeren i overensstemmelse med gravelovens § 6 skal tinglyse sine ledninger.

Horsens Kommune spørger ind til, at hvis en ledningsejer ikke fjerner anlægget/ledningen efter endt brug, er kommunen så forpligtiget til at fjerne det eller få ledningsejer til det? eller er det vejejeren selv der må slås med ledningsejer om dette - altså er det et privatretsligt liggende imellem ledningsejer og vejejer. § 24 b, stk. 2?

Transportministeriet skal hertil samlet bemærke, at lovforslaget ikke direkte forholder sig til spørgsmålet, ligesom Transportministeriet heller ikke er bekendt med, at domstolene har udtalt sig generelt om spørgsmålet. Det er dog en almindelig antagelse vedrørende gæsteprincippet, at ledningsejeren er forpligtet til at fjerne sin "døde" ledninger m.m., medmindre fjernelsen vil være et uforholdsmæssigt bebyrdende indgreb sammenholdt med de formål, som ønsket opnået ved fjernelsen.

I udgangspunktet vil det være et privatretligt anliggende mellem ledningsejeren og arealejeren.

Transportministeriet har genovervejet nødvendigheden af høringsversionens § 24 b, stk. 2, og er samlet set kommet frem til, at den del af bestemmelsen, som omhandlede fjernelsen af døde ledninger mv. ikke er nødvendig, da ledningerne vil være omfattet af gæsteprincippet, og det derfor også er gæsteprincippet, som afgør, hvad der skal ske med ledningerne. Den del af lovforslaget er derfor også taget ud af den endelige version.